

V Bruseli 9. júna 2026
(OR. en)

10208/26

Medziinštitucionálny spis:
2025/0419(COD)

LIMITE

ECOFIN 782
FISC 212
UD 168
ENV 674
CLIMA 305
CODEC 1102
EIB
ECB

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Rada
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/956, pokiaľ ide o rozšírenie rozsahu jeho pôsobnosti na nadväzujúci tovar a opatrenia proti obchádzaniu – všeobecné smerovanie

I. ÚVOD

1. Ako bolo ohlásené v Dohode o čistom priemysle¹ a v Akčnom pláne pre oceľ a kovy², Komisia 17. decembra 2025 vydala návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/956, pokiaľ ide o rozšírenie rozsahu jeho pôsobnosti na nadväzujúci tovar a opatrenia proti obchádzaniu³.

¹ ST 6515/25.

² ST 7288/25.

³ ST 16973/25 +ADD 1 – 6.

2. Hlavnými cieľmi tohto návrhu Komisie, ktorého účelom je zmeniť nariadenie (EÚ) 2023/956 z 10. mája 2023, ktorým sa zriaďuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach⁴ (ďalej len „nariadenie o mechanizme CBAM“), sú:
- a) rozšíriť rozsah pôsobnosti mechanizmu CBAM, aby sa riešilo riziko úniku uhlíka v prípade výrobkov v ďalšej časti hodnotového reťazca výrobkov z ocele a hliníka (nadväzujúci tovar), ktoré v súčasnosti patria do rozsahu pôsobnosti nariadenia o mechanizme CBAM;
 - b) zaviesť viacero opatrení proti obchádzaniu, ktorých účelom je zabrániť vyhýbaniu sa povinnostiam v rámci mechanizmu CBAM;
 - c) zlepšiť technické pravidlá priradovania emisií k elektrine s cieľom podporiť dekarbonizáciu jej dovozu.
3. Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal k tomuto legislatívnemu návrhu stanovisko 19. marca 2026⁵. Európsky parlament a Európsky výbor regiónov stanovisko zatiaľ nezaujali.

II. SÚČASNÝ STAV

4. Coreper 9. júla 2025 obnovil pracovnú skupinu ad hoc pre mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (AHWP CBAM), do ktorej mandátu patria prípravné práce súvisiace s rokovaniami o tomto legislatívnom návrhu.
5. Cyperské predsedníctvo určilo prácu na tomto spise za prioritu a vyzvalo členské štáty, aby potrebné prípravné práce dokončili včas pred zasadnutím Rady (Ecofin) v júni 2026.

⁴ Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 52 – 104. Zmenené (zjednodušené) nariadením (EÚ) 2025/2083 (Ú. v. EÚ L, 2025/2083, 17.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>).

⁵ ST 7828/26.

6. Na zasadnutí Coreperu 3. júna 2026 veľká väčšina delegácií dokázala akceptovať kompromisné znenie predsedníctva, ale zatiaľ sa nepodarilo získať potrebnú podporu kvalifikovanej väčšiny.
7. V tejto fáze je stále potrebné vyriešiť tri kľúčové otázky (uvedené v časti III tejto poznámky) s cieľom získať mandát na rokovania s Európskym parlamentom o tomto spise.
8. Predsedníctvo okrem toho s cieľom riešiť ďalšie zostávajúce obavy upravilo článok 22 ods. 2, v ktorom sa teraz objasňuje, že na rok 2027 sa deklaranti CBAM môžu spoľahnúť aj na údaje o skutočných viazaných emisiách, a to až do overenia pred predložením svojho vyhlásenia.
9. Najnovšie kompromisné znenie predsedníctva obsahujúce túto zmenu sa uvádza v dokumente ST 10209/26.

III. KĹÚČOVÉ OTÁZKY

a) *Rozšírenie rozsahu pôsobnosti mechanizmu CBAM nad rámec návrhu Komisie (zoznam číselných znakov KN, zmeny prílohy I k nariadeniu o mechanizme CBAM)*

10. Súčasný rozsah pôsobnosti nariadenia o CBAM je obmedzený na súbor tovaru zo základných materiálov uvedených v jeho prílohe I (hliník, cement, elektrina, hnojivá, vodík, železo a oceľ). Tieto základné materiály sa často používajú ako medziprodukty pri výrobe tovaru v ďalšej časti hodnotového reťazca (nadväzujúcich výrobkov). Komisia s cieľom zachovať účinnosť cieľov mechanizmu CBAM navrhuje, aby sa rozsah pôsobnosti nariadenia o mechanizme CBAM rozšíril o zoznam 180 nadväzujúcich výrobkov (výrobky, ktoré patria pod špecifické číselné znaky KN⁶).

⁶ Kombinovaná nomenklatúra – nariadenie Rady (EHS) č. 2658/87 z 23. júla 1987 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku (Ú. v. ES L 256, 7.9.1987, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj>).

11. Komisia v dôvodovej správe pripojenej k tomuto návrhu uviedla, že tento výber tovaru sa uskutočnil „pomocou súboru ukazovateľov efektívnosti a proporcionality vrátane celkových emisií z výroby a dovozu podľa číselného znaku KN a ukazovateľa zachytávajúceho materiálové zloženie nadväzujúcich výrobkov. [...] Okrem toho sa použili ukazovatele, aby sa zabezpečilo, že pri výbere tovaru sa zohľadňuje aj zložitosť dodávateľských reťazcov. Na základe toho sa návrhom rozširuje rozsah pôsobnosti mechanizmu CBAM na vybrané nadväzujúce výrobky s vysokým obsahom ocele a hliníka spôsobom, ktorým sa maximalizujú environmentálne prínosy tým, že sa pokrývajú dodatočné emisie, a zároveň sa v čo najväčšej miere obmedzuje administratívna záťaž a zložitosť pre dovozcov a prevádzkovateľov z tretích krajín.“
12. Z rokovaní Coreperu a pracovnej skupiny AHWP CBAM vyplynulo, že všetky delegácie súhlasia so zásadou, že akýkoľvek výber tovaru (číselné znaky KN), ktorý sa má zahrnúť do rozsahu pôsobnosti mechanizmu CBAM, by mal byť založený na súbore objektívnych kritérií.
13. Na základe týchto rokovaní sa na rozšírenie (úpravu) rozsahu pôsobnosti návrhu Komisie v kompromisnom znení predsedníctva uplatňujú tieto kritériá:
- a) vyberie sa tovar, ktorý má rovnakú šesťcifernú skupinu (podpoložka HS) ako číselné znaky KN v návrhu Komisie a ktorý spĺňa zásadu nahraditeľnosti a komplementárnosti, pričom sa doplnia aj číselné znaky, ktoré spĺňajú všetky základné prahové hodnoty použité v návrhu Komisie;
 - b) vyberie sa tovar, ktorý má rovnaké štvorciferné číselné znaky KN (položka HS), ako sa uvádza v návrhu Komisie, s prahovou hodnotou emisií (zahŕňa len tovar s emisiami v objeme 50 kt ekvivalentu CO₂ alebo viac na tonu tovaru);

- c) po uplatnení uvedených kritérií sa vyberú dodatočné kódy (a niektoré sa z návrhu Komisie odstránia) so zreteľom na úroveň emisií, obchodovateľnosť, významnosť, špecifiká dodávateľských a hodnotových reťazcov, riziká obchádzania alebo nahraditeľnosti, a to tak, aby sa zachovala konzistentnosť a efektívnosť mechanizmu CBAM a zároveň zabezpečil súlad s inými politikami EÚ, ako je ochrana verejného zdravia, a zachovali klimatické ambície EÚ.
14. Uplatnením uvedených kritérií sa zostavil výber číselných znakov KN, ktorý predstavuje úpravu zoznamu číselných znakov KN v prílohe I ku kompromisnému zneniu.⁷
15. O tomto výbere dodatočných číselných znakov KN sa už rokovalo na zasadnutí Coreperu 3. júna, na ktorom niektoré delegácie vyzvali na ďalšie rozšírenie zoznamu číselných znakov KN a iné uprednostňovali opatrnejší prístup, aby sa takéto prípadné rozšírenie čo najviac približovalo návrhu Komisie. Veľká väčšina delegácií by však mohla akceptovať kompromisný návrh predsedníctva, pričom niektoré členské štáty uviedli, že by neboli schopné akceptovať ambicióznejšie rozšírenie rozsahu pôsobnosti, než navrhuje predsedníctvo.
16. Je dôležité uviesť, že kompromisné znenie obsahuje aj zmenu článku 30 ods. 3 nariadenia o mechanizme CBAM, ktorou by sa zaviedlo každoročné preskúmanie nadväzujúcich výrobkov, ktoré by sa mohli odporučiť na zahrnutie do rozsahu pôsobnosti mechanizmu CBAM.

⁷ Pozri „poznámku 1“ a „poznámku 2“ na konci prílohy I k dokumentu ST 10209/26 (strana 81 a strana 108).

17. Predsedníctvo na základe týchto pripomienok zastáva názor, že akákoľvek ďalšia úprava kompromisného znenia v tejto otázke (akékoľvek ďalšie rozšírenie alebo zúženie zoznamu číselných znakov KN) by znížila súčasnú úroveň podpory kompromisného znenia. Predsedníctvo sa domnieva, že toto riešenie by malo byť pre delegácie prijateľné v duchu kompromisu ako východisková pozícia Rady v nadchádzajúcich rokovaníach s Európskym parlamentom.
18. Predsedníctvo by tiež chcelo zdôrazniť, že zoznam číselných znakov KN, ako aj kritériá ich výberu by sa mali považovať za „flexibilný“ mandát, keďže sa musia priebežne monitorovať a upravovať na základe relevantných aktualizácií údajov a iných informácií, až pokiaľ spoluzákonodarcovia nedosiahnu o tomto spise konečnú dohodu.
- b) *Oprávnenie Komisie dočasne vyňať určitý tovar z rozsahu pôsobnosti mechanizmu CBAM (článok 27a)***
19. Komisia navrhla doplniť do nariadenia o mechanizme CBAM článok 27a, ktorým by sa Komisia oprávnila prijímať delegované akty s cieľom vyňať určitý tovar z rozsahu pôsobnosti mechanizmu CBAM v prípade závažných a nepredvídaných okolností, ktoré vážne poškodzujú vnútorný trh Únie. Podľa návrhu Komisie by takéto vyňatie tovaru bolo dočasné a trvalo by až do uplynutia týchto závažných a nepredvídateľných okolností.

20. Väčšina delegácií s udelením takéhoto rozsiahleho oprávnenia Komisii nesúhlasila (najmä z dôvodu rizika ohrozenia účinnosti mechanizmu CBAM a nepresného rozsahu oprávnenia). Niekoľko delegácií však považuje článok 27a za nevyhnutnú súčasť celkového kompromisu.
21. S cieľom preklenúť pozície členských štátov a vyriešiť ich politické a právne obavy sa predsedníctvo usilovalo dosiahnuť, aby bol článok 27a jasnejší a podrobnejší a aby presnejšie vymedzoval mechanizmus a hranice oprávnenia Komisie.
22. Na zasadnutí Coreperu 3. júna by veľká väčšina členských štátov dokázala akceptovať kompromisné znenie tohto článku, ktoré vypracovalo predsedníctvo a v ktorom sa teraz predpokladá, že Komisia môže začať postup dočasného vylúčenia konkrétneho tovaru z mechanizmu CBAM prostredníctvom vykonávacieho aktu, ktorý možno prijať za veľmi prísnych podmienok.
23. Niektoré delegácie sa však domnievali, že kritériá, ktoré môžu spustiť iniciatívu Komisie týkajúcu sa vykonávacieho aktu, sú príliš reštriktívne (článok 27 ods. 3a):
- a) trvalé zvýšenie ceny (bez zohľadnenia finančného záväzku v rámci mechanizmu CBAM), ak sa priemerná dovozná cena vyjadrená v stálych cenách tovaru, v prípade ktorého je EÚ závislá od dovozu, zvýšila o viac ako 50 % v porovnaní s priemernou dovoznou cenou toho istého tovaru podliehajúceho mechanizmu CBAM za predchádzajúcich desať rokov;
 - b) aby sa zvýšenie ceny považovalo za trvalé, malo by trvať počas obdobia najmenej šiestich mesiacov.

24. Predsedníctvo na základe doterajších rokovaní a ďalších dvojstranných kontaktov zastáva názor, že ďalšia úprava týchto kritérií alebo akákoľvek iná zmena znenia článku 27a by mohli znížiť existujúcu úroveň podpory celkového kompromisu.
25. Hoci v tejto súvislosti niekoľko delegácií poukázalo na rastúce ceny hnojív, predsedníctvo poznamenáva, že v nedávnom oznámení Komisie s názvom Akčný plán pre hnojivá: Partnerstvo pre zabezpečenie dostupnosti, cenovej dostupnosti a strategickej autonómie miestne vyrábaných únijných hnojív⁸ vydanom 19. mája 2026 Komisia uvádza, že:
- a) *„Komisia bude tento mechanizmus (mechanizmus CBAM) ďalej zlepšovať, a to aj spoluprácou s Európskym parlamentom a Radou na jej návrhoch na riešenie možných rizík obchádzania mechanizmu CBAM, aby účinne podporoval aj odvetvie hnojív v EÚ, a tým znížil závislosť poľnohospodárskeho odvetvia EÚ ako celku od dovozu“, a*
 - b) *„pokiaľ ide o vplyv regulačného rámca pre hnojivá na poľnohospodárov, je potrebná aj silnejšia dôkazová základňa. Komisia preto vykoná hĺbkové hodnotenie toho, ako sa náklady súvisiace s CBAM a ETS premietajú do cien hnojív, ktoré platia poľnohospodári, a v konečnom dôsledku do cien potravín. Zlepší sa tým dôkazová základňa týkajúca sa vývoja cien na úrovni poľnohospodárskych podnikov v širšom zmysle.“*
26. Predsedníctvo v tejto súvislosti navrhuje, aby článok 27a delegácie prijali v jeho súčasnej podobe ako súčasť rokovacieho mandátu Rady a ako základ pre rokovania s Európskym parlamentom.

⁸ ST 9437/26.

c) ***Najvzdialenejšie regióny: ustanovenia týkajúce sa výnimiek z povinností v rámci mechanizmu CBAM (príp. nový článok 2 ods. 13 nariadenia o mechanizme CBAM)***

27. Od začiatku rokovaní v Rade o tomto spise jeden členský štát trvá na požiadavke, aby sa nariadenie o CBAM doplnilo o osobitné ustanovenia (nový článok 2 ods. 13), ktoré umožnia dočasné oslobodenie určitých stavebných materiálov⁹ (alebo – alternatívne – tovaru patriaceho do skupín výrobkov z cementu) dovážaných do najvzdialenejších regiónov a určených výlučne na miestnu spotrebu od finančných dôsledkov vyplývajúcich z nariadenia o CBAM.
28. Táto otázka sa nastolila aj na zasadnutí Rady Ecofin v marci 2026¹⁰. Táto žiadosť sa opiera o argument, že niektoré najvzdialenejšie regióny sú vzhľadom na svoju vzdialenosť od pevninského územia EÚ obzvlášť závislé od dovozu a v mnohých prípadoch nemajú žiadne reálne alternatívy diverzifikácie zdrojov dodávok na ekologickejšie alternatívy. Argumentuje sa, že v dôsledku toho môže byť vplyv mechanizmu CBAM v takýchto prípadoch neprimeraný z hľadiska zvýšenia nákladov, najmä v prípade stavebných materiálov. Takisto sa tvrdí, že vplyv dobre cieleného mechanizmu výnimiek na životné prostredie by bol zanedbateľný a že riziká podvodov možno minimalizovať náležitou kontrolou a zárukami.
29. Táto žiadosť však zatiaľ nezískala dostatočnú podporu iných členských štátov. Hlavnými obavami sú potreba zachovať konzistentnosť a účinnosť mechanizmu CBAM a zvýšené riziká podvodov, ktoré môžu prevážiť nad akýmkoľvek potenciálnymi prínosmi takejto výnimky.

⁹ Materiály uvedené v prílohe VII k nariadeniu (EÚ) 2024/3110 (bez označenia „CE“).
¹⁰ ST 7055/26.

30. Predsedníctvo poznamenáva, že Komisia priebežne pracuje na otázkach týkajúcich sa najvzdialenejších regiónov a na celkovom preskúmaní situácie, a to aj v kontexte článku 349 ZFEÚ.
31. Komisia vo svojom pracovnom programe na rok 2026 uvádza, že má v úmysle vydať novú iniciatívu – oznámenie o stratégii pre najvzdialenejšie regióny¹¹. Okrem toho sa v nedávnej výzve Komisie¹² na predloženie dôkazov uvádza možnosť legislatívnej iniciatívy týkajúcej sa nariadenia o opatreniach na zjednodušenie politík pre najvzdialenejšie regióny EÚ.
32. To poskytuje príležitosť na ďalšie posúdenie toho, či sú v tejto otázke potrebné prierezové opatrenia na úrovni EÚ a aké by bolo najvhodnejšie riešenie (či je potrebná osobitná zmena nariadenia o mechanizme CBAM alebo či by sa na riešenie týchto obáv mohli použiť iné politické opatrenia).
33. V tejto súvislosti predsedníctvo navrhuje, aby sa v duchu kompromisu v tejto fáze otázka týkajúca sa najvzdialenejších regiónov neriešila formou zmeny nariadenia o mechanizme CBAM.

¹¹ 14261/25 ADD 1 (príloha I, bod 22).

¹² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/15713-Strategia-pre-najvzdialenejsie-regiony-EU_sk (Ref. Ares(2025)9919727 - 17/11/2025).

IV. ĎALŠIE KROKY

34. Predsedníctvo sa domnieva, že kompromisné znenie uvedené v dokumente ST 10209/26 predstavuje správnu rovnováhu a malo by vyriešiť obavy delegácií a predstavovať dobrý základ pre ukončenie týchto rokovaní.
 35. Treba tiež pripomenúť, že mnohé aspekty mechanizmu CBAM budú predmetom pravidelného preskúvania podľa článku 30 nariadenia o mechanizme CBAM s cieľom pokračovať v práci na trvalých a udržateľných riešeniach.
 36. Na tomto základe sa Rada vyzýva, aby dospela k všeobecnému smerovaniu k zneniu návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/956, pokiaľ ide o rozšírenie rozsahu jeho pôsobnosti na nadväzujúci tovar a opatrenia proti obchádzaniu, uvedenému v dokumente ST 10209/26.
-